

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200115
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8818200115.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom, v právnej veci žalobcu: Č. X. X., Y..X., Ž. XX, W., G.: XXXXXXXXX, zast. Malata, Pružinský, Heged?š & Partners, s.r.o., advokátom AK, Prievozska 4/B Bratislava, IČO: 47239921 proti žalovaným: X. S. N., A.. X.XX.XXXX, W. XXXX/X, Q. A. S., X. P. N., H.. Š., A.. XX.XX.XXXX, W. XXXX/X, Q. A. S., o zaplatenie 26.208,34 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný v 1/ rade a žalovaná v 2/ rade, sú p o v i n n í , spoločne a nerozdielne, zaplatiť žalobcovi sumu 25.693,99 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 24.887,29 € od 1.7.2016 až do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca m á voči žalovaným nárok na náhradu trov konania. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 26.208,34 eur s 7,12 % úrokom ročne zo sumy 24.877,29 eur od 1.7.2016 do zaplatenia a 5,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 24.887,29 eur od 1.7.2016 do zaplatenia a trovy konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXXX/XXXXXXXXXX zo dňa 26.8.2013 žalobca poskytol žalovaným mimoriadny medziúver v sume 25.000 eur s úrokom vo výške 7,12 % ročne. Pre prípad omeškania si sporové strany dohodli úrok z omeškania , ktorý je v zmysle čl. III bod 1 písm. b) Úverovej zmluvy o 5% bodov vyšší ako sadzba riadneho úroku. Nakoľko si žalovaní nesplnili riadne a včas zmluve stanovené mesačné úverové splátky, žalobca ich na nesplnenie záväzkov písomne upozornil listom označeným ako výzva pred vyhlásením okamžitej splatnosti úveru. Nakoľko si žalovaní ani napriek písomnej výzve nesplnili svoje záväzky, žalobca dňa 31.5.2016 vyhlásil okamžitú splatnosť mimoriadneho úveru vo výške 26208,34 eur. Žalovaní ani po vyhlásení okamžitej splatnosti svoj záväzok a to ani čiastočne a teda záväzok žalovaných ku dňu 30.6.2016 je vo výške 26208,34 eur. Uvedená suma pozostáva z istiny vo výške 24.887,29 eur, úroku z úveru vo výške 1054,20 eur a úroku z omeškania vo výške 266,85 eur.

2. Žalobca k žalobe doložil Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, úverové podmienky pre spotrebiteľské úvery, výpisy z účtu stavebného sporiteľa - žalovaného v 1/ rade, výzva pred vyhlásením okamžitej splatnosti úveru zo dňa 5.5.2016 adresovaná žalovaným, Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru spolu s obálkami adresovanými žalovaným a vyčíslenie zostatku pohľadávky žalobcu ku dňu 30.6.2016.

3. Žalobca v písomnom podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 4.6.2018 uviedol, že zmluva ktorej obsah je predmetom konania je zmluvou spotrebiteľskou, keďže napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy uvedené v § 52 Občianskeho zákonníka, ktorej úprava je precizovaná v zákone č. 129/2010 Z. z.

o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmena a doplnení niektorých zákonov. Poukázal aj na ustálenú judikatúru súdov a to rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 7Co/220/2014, kde sú uvedené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmluve absentuje rozlíšenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky a je v nej uvedená len jednotná suma splátky bez rozlíšenia. Podľa názoru žalovaných, je potrebné preto považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. V tomto prípade ide o tzv. formulárovú zmluvu, ktorej predtlač a úverové podmienky má veriteľ pripravené a dopisujú sa do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa dlžníka. V zmluve je uvedená len výška mesačnej anuitnej splátky a nie zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru, ktoré predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň veriteľ nemohol uplatňovať nároky na ktoré nemá právo. Pokiaľ pod poplatky nie je možné zahrnúť úrok a s ohľadom na to, že úroky sú splatné zo splatnosti úveru jednotlivej splátky, úroky možno požadovať do zaplatenia a to aj predčasného, je vylúčené, aby suma celkových úrokov bola pojatá priamo do mesačnej splátky. V úverovej zmluve sa takýto podrobný údaj nenachádza a pokiaľ takýto údaj poskytuje veriteľ až v splátkovom kalendári, či inak po uzavretí zmluvy, nie je tento údaj obsiahnutý v zmluve v čase akceptácie zmluvy oboma stranami. Tento údaj nemôže byť podľa názoru žalovaných nahradený všeobecnými obchodnými podmienkami, či inými listinami. Keď zákon uvádza medzi náležitosťami zmluvy nielen výšku, počet a termíny splátok, ale aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je zjavné že zákonodarca mal na mysli že každá z týchto zložiek má byť vyčíslená samostatne, teda zo zmluvy musí byť zjavné, akú časť tej ktorej splátky pripíše veriteľ na úhradu istiny a akú na poplatky. V zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť zmluvy a o údaj o RPMN, čiže ročnej percentuálnej miere nákladov. Zákonodarca totiž jednoznačne v zákone uviedol, že predpoklady pre výpočet RPMN musia byť uvedené v samotnej zmluve, a nepostačuje ak sú uvedené v obchodných podmienkach, iba ak by bol v zmluve odkaz na konkrétne ustanovenia obchodných podmienok. Pri údají RPMN, musia byť okrem jeho výšky uvedené aj predpoklady pre jeho výpočet. V tomto prípade však nie je žiadne odkaz na výpočet predpokladov RPMN na obchodné podmienky, čiže absentuje táto náležitosť zmluvy. Z uvedených dôvodov je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

4. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu k tvrdeniam žalovaných udáva že s poukazom na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018 nie je potrebné aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho aká je konkrétna vnútorná skladba každej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácia dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., uvádza pojmy ako výška alebo počet či termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru , že toto ustanovenie len spresňuje čo splátka obsahuje. Od 1.5.2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné a potrebné preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom. Z uvedeného dôvodu požuje žalobca podanie žalovaných za nespôsobilé privodiť vznik, zmenu alebo zánik práv alebo povinností, považuje žalobca nárok za plne preukázaný.

5. Podľa článku I. Základné úverové podmienky zmluvy o úvere (ďalej len „zmluva“) uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným v 1.rade ako dlžníkom a žalovanou v 2. rade ako spoludlžníkom zo dňa 26.8.2013, žalobca poskytol žalovaným mimoriadny medziúver vo výške 25.000 eur.

6. V zmysle článku III. zmluvy - úroková sadzba je výška úrokovej sadzby medziúveru je 7,12 % ročne. Dlžník sa zaväzuje splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 150,60 eur (článok IV bod 2.1). Po pridelení cieľovej sumy bude suma podľa bodu 3.1. predstavovať splátku stavebného úveru v sume 233,10 eur ako splátka istiny, úrokov a poplatkov stavebného úveru.

7. Podľa čl. VIII. zmluvy, dlžník je povinný uhradiť veriteľovi poplatok za spracovanie a schválenie úverového prípadu poplatok v sume 247,50 eur.

8. Ak je dlžník v omeškaní so splátkou úveru, resp. splátkou úrokov z medziúveru ma veriteľ právo účtovať si zo zmeškaných splátok úroky z omeškania vo výške stanovenej v úverovej zmluve, ako aj poplatok za odoslanie upomienky vo výške podľa platného sadzobníka. (čl. 5 bod 5).

9. Podľa článku X. zmluvy - Spoločné ustanovenia - bod 1. právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení a Úverovými podmienkami pre spotrebiteľské úvery.

10. V zmysle Úvodných ustanovení Úverových podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, Č. X. X. v súlade s právnymi normami platnými na území Slovenskej republiky, tieto úverové podmienky pre spotrebiteľské úvery a stavebné úvery stavebné sporenie pre fyzické osoby, ktorými upravuje vzťahy medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom ako dlžníkom.

11. Podľa čl. XVII. body 1. a 2. Úverových podmienok, úver zo stavebného sporenia poskytuje stavebná sporiteľňa s ročnou úrokovou sadzbou. Úročenie istiny stavebného úveru začína dňom čerpania stavebného úveru alebo jeho časti.

12. V sume splátky mimoriadneho medziúveru sú zahrnuté splátky úrokov, sumu poplatku za správu úverového účtu sumu poplatku za poskytnutie informácie o zúčtovaní na účte, prípadne aj suma poistného z poistenia stavebného úveru (čl. VII bod 3 Úverových podmienok.

13. Ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku XI. Úverových podmienok je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä, jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky stavebnej sporiteľne zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru a stavebný sporiteľ je povinný splatiť pohľadávku stavebnej sporiteľňa v lehote, ktorú ona určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru.

14. V zmysle čl. V bod 6 Úverových podmienok stavebný sporiteľ je povinný platiť stavebnej sporiteľni ceny za služby poskytované stavebnou sporiteľňou v súlade so Sadzobníkom poplatkov.

15. Poslednou výzvou na úhradu zo dňa 5.5.2016 žalobca žalovaných vyzval v lehote do 31.5.2016 na úhradu všetkých omeškaných splátok a zároveň ich upozornil, že v prípade nezaplatenia v stanovenej lehote vyhlási mimoriadnu splatnosť celého úveru a bude požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu. Výzvu si žalovaní neprevzali a bola vrátená žalobcovi ako neprevzatá v odbernej lehote..

16. Žalobca listom zo dňa 2.6.2016 žalovaným oznámil, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, ku dňu 31.5.2016 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru tým, že ich vyzval na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva, vo výške 26.208,34 eur do 30.6.2016. Zásielky žalovaní neprevzali a boli vrátené súdu ako neprevzaté v odbernej lehote.

17. Žalovaní sa z účasti na pojednávaniach v tejto veci opakovane ospravedlňovali, okrem písomného vyjadrenia žalovaného v 1/ rade k žalobe sa vo veci žiadnym spôsobom nevyjadrili. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že na podanej žalobe trvajú v celom rozsahu, po neuhrádzaní splátok úveru, pristúpil žalobca k jeho zosplatneniu a ani po zosplatnení si žalovaní svoju povinnosť nesplnili.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

20. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

21. Ako vyplýva z § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

23. Ako vyplýva z § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

25. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

26. V zmysle § 796 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ten, kto s poisťiteľom uzavrel poisťnú zmluvu, je povinný platiť poisťné, a to za dohodnuté poisťné obdobia (bežné poisťné); možno tiež dohodnúť, že poisťné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané (jednorazové poisťné).

27. Podľa § 517 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

28. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

29. Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

30. V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom po 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

31. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

32. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

33. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

34. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

35. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

36. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

37. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaní ako dlžníci uzavreli dňa 26.8.2013 zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 28937014/746733104, v zmysle ktorej žalobca ako veriteľ poskytol dlžníkovi mimoriadny medziúver na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru vo výške 25.000 eur, úročený úrokom vo výške 7,12 % ročne.

38. Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že dlžníci podstatne porušili zmluvu, žalobca dňa 31.5.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a zároveň žiadal žalovaných o vrátenie celého zostatku úveru vo výške 26.208,34 eur. Podľa predloženého výpisu z účtu vyplýva, že žalobca si hneď z účtu žalovaných stiahol sumu 247,50 eur ako poplatok za spracovanie a schválenie úverového prípadu. Dňa 9.9.2013 žalovaní čerpali z poskytnutého úveru celkovo sumu 19.752,25 eur. Následne dňa 27.5.2014 čerpali žalovaní 5.000 eur. Súd z vyčísleného zostatku pohľadávky vo výške 26.208,34 eur priznal žalobcovi vyčíslenú istinu 24.887,29 eur, ako aj vyčíslený úrok z úveru do dňa zosplatenia, t.j. 31.5.2016 vo výške 1.054,20 eur, ale od týchto súm odrátal poplatok za spracovanie a schválenie úverového prípadu v sume 247,50 eur, ktorý bol dohodnutý v čl. VIII. Bod 1 Zmluvy o medziúvere a ako vyplýva z predloženého výpisu, tento bol aj dňa 9.9.2013 odúčtovaný z účtu a to preto, lebo výška účtovaného poplatku nekorešponduje s mierou námahy, resp. služby poskytnutej žalovaným, t.j. miere ktorú musela banka

vynaložiť na spracovanie a schválenie tohto prípadu. Tento poplatok je jednak privysoký a jednak celková snaha, ktorú žalobca vynaložil nesmerovala k poskytnutiu služby žalovaným, išlo len o administráciu poskytnutia úverového produktu klientom. Odmenu zaň mal žalobca zahrnutú v dohodnutých úrokoch. V tejto súvislosti za ďalší paradox súd považuje tú skutočnosť, že tento poplatok žalobca zahrnul do istiny poskytnutého úveru žalovaným a i z tejto sumy žalobca účtoval dohodnuté úroky. Preto súd nárok na tento poplatok žalobcovi nepriznal, resp. o túto položku priznaný nárok znížil. Ostatnými nárokmi sa bude zaoberať nižšie.

39. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

40. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

41. Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

42. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

43. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

44. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 31.5.2016, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 1.7.2016 (lehoty na zaplatenie zostatku úveru po zosplatnení), pretože vyhlásením okamžitej splatnosti, žalobca prestal poskytovať žalovaným finančnú službu a potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Nie je možné duplicitne priznať úrok z omeškania, aj dohodnutý úrok po zosplatnení úveru. V tejto časti súd žalobu zamietol. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014. Podľa stanoviska č. 1 Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave, v prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

45. V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru

žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

46. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi priznal ním požadovaný nárok na úrok z úveru vo výške 1.054,20 eur do vyhlásenia okamžitej splatnosti.

47. Súd sa zaoberal aj úrokom z omeškania, ktorý nastúpil ako sankčný mechanizmus po zosplatnení úveru a žalobca ho vyčíslil sumou 266,85 eur. Je zrejme, že bol počítaný zo súčtu istiny a úroku a zároveň zmluvné dojednanie vo výške úroku z omeškania, ktorý mal byť o 5 % vyšší ako dohodnutý riadny úrok, takéto dojednanie je v rozpore s dobrými mravmi. Je to obsiahnuté v čl. III ods. 1, písm. b) Zmluvy o mimoriadnom medziúvere. Preto súd priznal žalobcovi nárok so zákonným úrokom z omeškania a to z istiny 24.887,26 eur od 1.7.2016 do zaplataenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

48. K námietke žalovaného v 1/ rade o neplatnosti úverovej zmluvy pre nerozčlenenie splátok na splátku istiny, úroku a poplatku, súd udávam, že neskoršou rozhodovacou praxou súdov vyššej inštancie bola táto prax prekonaná tak, ako na to poukazuje žalobca vo svojom stanovisku k vyjadreniu žalovaného v 1/ rade. Rovnako tak údaj o RPMN v zmluve je uvedený korektnou formou. Výška úroku 7,12 % ročne nie je v rozpore s dobrými mravmi. Súd podrobil kontrole aj vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru a konštatuje, že bol urobený zákonnou formou.

49. Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

50. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

51. Žalovaní sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dostali do omeškania, preto ich súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. V čase omeškania bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky ku dňu 1. 7. 2016 vo výške 0% p.a. a úrok z omeškania tak predstavuje výšku 5 % ročne.

52. V zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca mal v konaní úspech v prevažnej časti, preto mu po odpočítaní úspechu žalovaných vznikol nárok na pomernú náhradu trov konania.

54. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.